

VÝSTAVNÍ PROGRAM GALERIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY NA ROK 2024

GHMP v příštím roce představí řadu námětově velmi odlišných projektů. V posledních dvou letech se zaměřujeme důsledněji na projekty s významnými badatelskými výstupy. Jedním z nich je například výstavní projekt zaměřující se na moderní realismy, jejichž význam zdánlivě zastínily avantgardy, nicméně jejich vitalitu po dobu několika dekád vnímáme jako neopominutelný fenomén nejen československé scény. Budeme se věnovat také od Prahy geograficky „nejvzdálenějšímu“, avšak velice životaschopnému okruhu umělců, kteří se v Ostravě hlásí ke slovu už po několik dekád. Vedle toho přineseme menší projekt připomínající osobnost Heleny Wilson, česko-kanadské fotografky, jejíž život i tvorba byly determinovány příslušností k disentu.

V letošním roce nahlédneme do sbírky Deutsche Telekom, která je výjimečná především svým zaměřením na umění východní a střední Evropy. V Domě fotografie budeme mít tu čest představit historii legendárního divadla Ypsilon v koncepci jeho tvůrčího týmu. Poté bude následovat experimentální výstava dvojice Davida Böhma a Jiřího Franty, kteří se dlouhodobě zabývají vizemi a perspektivou urbánního prostředí, které zpracovávají v nejrůznějších vizuálních formách.

V roce 2024 budeme intenzivně pokračovat v práci na projektu připraveném pro Zámek Troja, kde jsme přešli k obecnějšímu chápání celé lokality, což umožnilo více propojovat jednotlivé subjekty působící v Troji a Trojské kotlině.

V letošním roce proběhne také několik repríz výstav GHMP v Čechách i v zahraničí. Na Moravu vyvezeme již čtvrtou reprízu výstavního projektu *Pražská Pallas a Moravská Hellas 1902: Auguste Rodin v Čechách a na Moravě*, na Slovensko druhou reprízu *Nových realismů*. V Portugalsku se pak představí druhá repríza výstavy *Karafiáty a samet: Umění a revoluce v Portugalsku a Československu 1968–1974–1989*.

Magdalena Juříková, ředitelka GHMP

NOVÉ REALISMY NA ČESKOSLOVENSKÉ VÝTVARNÉ SCÉNĚ 1918–1945

Termín: 27. 3. – 25. 8. 2024

Městská knihovna, 2. patro

Kurátoři: Anna Habánová, Ivo Habán, Helena Musilová

Architekt: Richard Loskot

Grafické řešení: Jan Havel

Pojmem *nové realismy* se rozumí širší spektrum dobově aktuálních realistických přístupů zahrnujících oblasti tvorby tradičně označované jako neoklasicismus, verismus, nová věcnost, sociální umění, magický realismus a primitivismus, ve fotografii zejména nové vidění. V obsahové rovině se často jedná o zachycení moderního života a jeho proměn v souvislosti s rozvojem technologií, ženské emancipace, možností cestování, komunikace, zábavy. Tato díla reagují jak na společenský úspěch nově se etablující střední třídy, tak na palčivé sociální problémy ekonomicky rozdělené společnosti.

Záměr souhrnně představit tyto moderní realistické přístupy z československého prostoru navazuje na nedávné podobné projekty v Německu, Itálii, Rakousku či USA, s nimiž československá scéna, ukotvená ve středoevropském prostoru, v některých ohledech koresponduje, současně ale nese také svá regionálně podmíněná specifika. Projekt sleduje formálně i obsahově příbuzná díla reflektující moderní realistické tendence dvacátých let 20. století, jež stála až donedávna vesměs stranou převážně frankofonně zaměřené interpretace vývoje dějin umění v Československu. V expozici v Městské knihovně budou prezentovány obrazy, sochy, kresby a grafiky, samostatný oddíl bude věnován fotografii a filmu, včetně dobových časopisů.

Cílem výstavy je obsáhnout moderní realistické projevy uvedeného časového období se zohledněním etnických menšin a solitérních autorů v hranicích někdejšího Československa a zároveň nabídnout alternativní pohled na dosud zažitě vnímaní modernity ve výtvarné kultuře sledovaného období. Zastoupeni budou například Karel Čapek, Jan Zrzavý, Otto Gutfreund, František Muzika, Miloslav Holý, Pravoslav Kotík, Milada Marešová, Zdenek Rykr, Vlasta Vostřebalová-Fišerová, Konstantín Bauer, Sándor (Alexander) Bortnyik, Ferdiš Duša, František Foltýn, Jaromír Funke, Paul Gebauer, Edmund Gwerk, Karel Holan, Běla Kašparová, Béla Kontuly, Alfred Kunft, Ladislav Majerský, Erwin Müller, Ernest Neuschul, Edith Plischke-Fleissner, Arthur Ressel, Jaroslav Rössler, Gejza Schiller, Ilona Singer, Erika Streit, Imrich Weiner-Král', Eugen Wiškovský a další.

Výstava navazuje na výzkum podpořený Grantovou agenturou České republiky.

Projekt bude uveden v říjnu 2024 až únoru 2025 v modifikované a rozšířené verzi v dvojevýstavě ve Východoslovenské galerii v Košicích (zejména témata jako žitá realita, portrét, zátiší) a v Liptovské galerii Petra Michala Bohúňa v Liptovském Mikuláši (zejména médium fotografie a filmu s důrazem na sociální aspekty a propagandu).

OSTRAVA: NÁVRATNÝ PRŮZKUM

Termín: 11. 10. 2024 – únor 2025

Městská knihovna, 2. patro

Kurátoři: Martin Netočný, Tomáš Knoflíček, Jakub Král

Architekt: Kateřina Radakulan

Devadesátá léta znamenala pro Ostravu změnu. Kromě celospolečenského dění ovlivněného transformací kdysi ryze industriálního regionu je možné mluvit také o postupném etablování místních umělců na poli celorepublikové a v některých případech i středoevropské scény. To vše spoluutvářelo vznik jednoho z nejvýraznějších lokálně kulturních center a podnítilo proměnu institucionálního zázemí i podmínky samotné tvorby.

Skupina umělců a umělkyně, která ještě koncem osmdesátých let stála v jádru svébytné alternativní subkultury, začala s příchodem nové dekády studovat na pražských akademiích, ale také učit na nově vzniklé vysoké škole přímo v centru regionu. Jejich tvorba rovněž upoutala pozornost mimostravských kurátorů a kurátorek, což vyústilo v řadu tuzemských i zahraničních výstavních projektů. Proměnila se však také sociální mobilita, a tudíž i personální podstata scény. Do regionu začaly proudit nové osobnosti, jiné naopak odcházely a vazby k domovskému městu udržovaly s různou mírou intenzity.

Návratný průzkum je termín užívaný ve společenských vědách. Provádí se při podezření, že dřívější zjištění přestávají odpovídat charakteru sledovaného fenoménu. Dosud realizované výstavní projekty, představující ostravskou scénu mimo hranice regionu, jsou z dnešního pohledu značně ovlivněny atmosférou devadesátých let. V jejich dramaturgii je patrný důraz na anticipaci severomoravského uměleckého kánonu a snahu o jeho prosazení mimo strukturu místních institucí. Tento pokus byl, jak už jsme zmínili výše, úspěšný a výrazně ovlivnil i dění v samotné Ostravě. To je však také důvod, proč se do jejího terénu po několika dekádách vracíme, provádíme návratný průzkum a na místo původního konstatování vznášíme otázku: Co je to ostravské umění?

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

GROUP THERAPY

Termín: 24. 4. – 11. 8. 2024

Dům U Kamenného zvonu

Kurátorský tým GHMP, Nathalie Hoyos, Rainald Schumacher

Německý Telekom je donátorem rozsáhlé sbírky východoevropského umění vzniklého během posledních dvou dekád. Sběrka byla založena v roce 2010 a sídlí v Bonnu. Také GHMP se za posledních deset let podařilo shromáždit poměrně rozsáhlý soubor současného umění od devadesátých let k dnešku. Oproti původnímu návrhu ze strany Nathalie Hoyos a Rainalda Schumachera, kurátorů sbírky, abychom vystavili výběr z této pozoruhodné kolekce, jsme se po vzájemných rozpravách rozhodli pro aktivnější spolupráci mezi našimi institucemi.

V připravovaném projektu přinášíme srovnání obou sběratelských přístupů a pokoušíme se konfrontovat autory a jejich témata z naší i jejich strany. Pozornost obracíme také na to, co jedna i druhá instituce reflektují či sledují ve své sbírkotvorné strategii.

Deutsche Telekom pracuje s celým východoevropským prostorem, čeští umělci jsou v jeho sbírce zastoupeni jen menšinově. Cílem projektu bude postavit české zástupce mladých a mladších generací vedle jejich soupeřů ze zbytku zemí bývalého „Východu“ a hledat, v čem jsou na stejné vlně a v čem se mohou dokonce absolutně lišit. Na jejich tvorbu budeme nazírat skrze okruhy, jako jsou *Rovnoprávnost a demokracie*, *Kolektivní autorství*, *Historie a její aktuální percepce*, *Co přináší a co negují nové technologie* a další.

GHMP už v minulosti prezentovala ukázky z různých významných zahraničních kolekcí (Sprengel Museum, Hanover, 1993; Švédská královská sbírka, 1995; Moderna Museet, Stockholm, 1999; Rýnské zemské muzeum, Bonn, 2000; Sběrka Berlinische Galerie, 2002; Prinzhornova sbírka, 2009 ad.). Výstavní projekt *Group Therapy* je připravován v návaznosti na tuto výstavní linku.

YPSILONKA. ŠEDESÁTILETÁ HISTORIE LEGENDÁRNÍ ČESKÉ DIVADELNÍ SCÉNY STUDIO YPSILON

Termín: 19. 3. – 19. 5. 2024

Dům fotografie

Tým Studia Ypsilonka

Výstava – pohled na živou minulost – je připravována k výročí založení legendárního divadla, které za šedesát let své existence mělo stálý a zásadní vliv na vývoj současného divadla. Studio Ypsilon (familiárně Ypsilonka) vzniklo v Liberci roku 1963 jako nezávislá divadelní experimentální skupina, již založil Jan Schmid, od počátku až dosud vedoucí souboru, tvůrce stylu a poetiky Ypsilonu, režisér, autor, výtvarník, dramaturg a také herec. Osobitý styl Studia Ypsilon spoluurčují především tyto znaky: syntéza, výraz, komunikativnost, autenticita. To se stále přítomným humorem, který vždy osvobozuje a přivádí k nadhledu. Tvůrčí metodou je v Ypsilonu od počátku kolektivní improvizace, programově se pracuje s řízenou náhodou a neukončeností, vyznává se poetika otevřeného díla.

Ve výstavě bude naznačena Schmidova prvotní vize divadla jako volně pěstěné zahrady, již lze chápat i jako zmenšený model světa se vši jeho pestrostí a rozmanitostí, který ovládají nejen zákonitosti přírody, ale i pravidla, jež ctí každé společenství slušných lidí, fungující i přes jinakost jednotlivců v příbuznosti a vzájemnosti. Budou představeny i archivní materiály, jako jsou plakáty, fotografie..., tedy to, co tvoří paměť a historii divadla.

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

DAVID BÖHM – JIŘÍ FRANTA

Termín: 18. 6. – 29. 9. 2024

Dům fotografie

Kurátorka: Denisa Václavová, spolupráce Karla Hlaváčková

David Böhm a Jiří Franta spolu tvoří již od roku 2006. Jejich práce má rozmanitý a široký rozsah, od konceptuální a procesuální kresby, jež je pro ně asi nejcharakterističtější, až po instalace ve veřejném prostoru nebo performance. Jedna z ateliérových instalací zpracovávajících situace ve veřejném prostoru byla také v letošním roce k vidění na fasádě kulturního centra Vzlet.

Zásadní je pro ně rovněž tvorba knih, oba mají za sebou několik autorských publikací včetně komiksů, časopisů nebo výtvarných katalogů. David Böhm (1982) i Jiří Franta (1978) absolvovali v ateliéru Vladimíra Skrepla Akademii výtvarných umění v Praze. Za svou tvorbu získali celou řadu ocenění, byli celkem třikrát nominováni na Cenu Jindřicha Chalupceckého. David Böhm získal spolu s básníkem Ondřejem Buddeusem v roce 2013 cenu Magnesia Litera za publikaci *Hlava v hlavě* a v roce 2020 byl oceněn jako autor knihy *A jako Antarktida*.

Pro GHMP umělecká dvojice Böhm/Franta připravuje zcela nový projekt zabývající se spekulativními urbanistickými modely veřejného prostoru a urbanistickými i architektonickými zásahy do města. Pro výstavu vzniknou specifická díla, nabízející divákům jiný pohled na prostředí, ve kterém žijí, a to pomocí kreseb, malby, fotografií i filmu.

HELENA WILSON

Termín: 5. 11. 2024 – březen 2025

Dům fotografie

Kurátoři: Magdalena Juříková a Jan Mlčoch

Výstava představí souborné dílo významné fotografky, která se pohybovala v různých prostředích i na různých kontinentech. Fotografie Heleny Wilson (* 1937, Zlatá Olešnice, † 2019, Toronto, Kanada) se vyznačují silnou empatií a snahou o důstojnou interpretaci každého, i sociálně vyloučeného prostředí. Celá jedna etapa její tvorby je významným svědectvím o neoficiální výtvarné scéně v době normalizace.

Její babička fotografovala už na přelomu 19. a 20. století a její maminka byla profesionální fotografkou. Helena, dívčím jménem Pospíšilová, maturovala v roce 1957 na Státní grafické škole, kde se specializovala rovněž na fotografii. Poté pracovala pro Archeologický ústav AV ČR a pro časopis *Umění a řemesla*. V roce 1967 se v Londýně seznámila s Paulem Wilsonem. Oba vešli v kontakt s nonkonformními umělci z okruhu Křížovnické školy čistého humoru bez vtipu. Stala se fotografkou jeho akcí a událostí s Křížovnickou školou spojených a také dokumentovala díla jednotlivých členů tohoto společenství (např. Karel Nepraš, Jan Steklík, Rudolf Němec, Naděžda Plíšková, Otakar Slavík, Olaf Hanel, Eugen Brikcius). Už v této době ji znepokojoval stav našeho přírodního prostředí a v roce 1968 vytvořila cyklus *Hora vody*, v němž na principu sběrného dokumentu zachytila znečištění Vltavy.

Když byl v roce 1977 Paul Wilson vyhoštěn z ČSSR pro své angažmá ve skupině Plastic People of the Universe, vystěhovala se za ním do Kanady. Tam fotografovala pro výtvarné časopisy a v první polovině osmdesátých let se stala fotografkou umění původních obyvatel Ameriky, zejména z oblasti Ontaria. Během těchto pobytů a cest rezervacemi vytvořila také řadu portrétů. V devadesátých letech fotila umělecké prostředí v Havaně.

Po roce 1989 se vrátila do vlasti, kde několikrát své fotografie vystavila, např. v Galerii Josefa Sudka na výstavě *Libri Prohibiti* (2011). Výstavní projekt, který na podzim představí GHMP, vzniká ve spolupráci s Uměleckoprůmyslovým museem, kterému autorka věnovala svůj archiv.

FRANTIŠEK BÍLEK – CESTA

Termín: polovina roku 2024 – duben 2026

Bílková vila

Kurátorka: Hana Larvová

Architekt: Tomáš Svoboda

Ideově sochařský projekt *Cesta*, ve kterém mladý umělec František Bílek (1872–1941) reagoval na inspiraci a zkušenosti ze svého studijního pobytu v Paříži z počátku devadesátých let, patří, vedle tématu Krista, k nejzajímavějším konceptům jeho rané mystické tvorby. Názorně odráží Bílkovu osobitou interpretaci křesťanství, která nám otevírá složitý prostor úvah o smyslu lidské existence a její sounáležitosti s věčným koloběhem universa. Inspiraci esoterickou a tehdy populární filozofií Édouarda Schurého (*Velcí zasvěcenci / Les Grands Initiés*) převedl Bílek do vlastní monumentální epopeje pozemské duchovní pouti lidstva dějinami za spásou. Začíná prvotním pádem na zem, od Povětroně, Adama a Evy až k tajemným zasvěcencům a prvním učedníkům Krista. Z celého cyklu Bílek realizoval pouze sochu *Mojžíše* (1905) a o mnoho let později sousoší *Adama a Evy* (1921). Některé z dalších zůstaly pouze v sochařských skicích, největšími z nich jsou *Povětroň* (1903) a *Tanec kolem zlatého telete* (1903). *Cesta* vyšla ještě jako soubor grafik v roce 1909 a spolu se *Stavbou budoucího chrámu v nás*, publikovanou o rok dříve, je Bílkovým nejdůležitějším knižním projektem tohoto období. V objektu je dále zpřístupněna stálá expozice představující to nejdůležitější z díla Františka Bílka, na ni navazuje stálá expozice v Chýnově.

ZÁMEK TROJA – LABYRINT A RÁJ

Kurátorský a koordinační tým: Marie Foltýnová, Karla Hlaváčková, Magdalena Juříková, Helena Musilová, Pavlína Šulcová

Zámek Troja

Pracovní skupina: Ondřej Horák, Martin Krummholz, Jana Kostecká, Zuzana Pištěková

Galerie hlavního města Prahy spravuje Zámek Troja, typově odpovídající římským příměstským vilám, který patří k jedinečným stavbám v České republice. Jeho součástí jsou zahrady a štěpnice; jde o promyšlenou architektonickou a krajinářskou kompozici, zasazenou na břeh Vltavy, tvořící pohledově přímou spojnicí s Pražským hradem. Architektem stavby byl Jan Baptista Mathey.

Trojský Zámek využívá GHMP ke kulturním, výstavním a vzdělávacím účelům, spolupracuje s řadou v Trojské kotlině působících subjektů (Botanická zahrada, městské části, Institut plánování a rozvoje, vysoké školy aj.). Zámek nabízí dobrou příležitost pro lokální i mezinárodní dialog odborníků, laiků, ale i pro místní komunitu, zajímající se o výtvarné umění, hudbu, přírodní a humanitní vědy a ekologii.

Galerie hlavního města Prahy zde nabízí novou formu spolupráce s veřejností, ale také s různými organizacemi i jednotlivci jako příklad aktivního uvažování o možném využití kulturního dědictví, kterému je věnována maximální péče z hlediska ochrany, ale které je zároveň využíváno kreativním a inovativním způsobem.

V roce 2023 jsme začali realizovat komplexní program orientovaný kolem Zámku Troja, který na jedné straně využívá jedinečný charakter této barokní památky a na straně druhé reaguje na situaci kolem životního prostředí a změn klimatu. Záměrem celého konceptu je rozvíjet tematiku uvědomělé ochrany památek, kulturního (hmotného i nehmotného) dědictví, udržitelnosti ve městě i smysluplného trávení volného času. Navazujeme zde na projekt BIO TROJA, který vznikl počátkem roku 2020 jako reakce na situaci životního prostředí a klimatu obecně. Koncepce se odkazovala na možné formy interakce a sblížení mezi uměním a přírodními vědami na pozadí klimatických změn.

V zámecké oranžerii již několik let působí Eko-ateliér provozovaný Edukačním oddělením GHMP a sloužící návštěvníkům galerie k rozvoji kreativity, k tvůrčí reflexi výtvarného umění a relaxaci mimo turisticky rušnou část Prahy. Ateliér je určen pro děti, všechny typy škol, rodiny, dospělé, seniory, návštěvníky se specifickými potřebami i pro další skupiny i individuální zájemce. V tomto sezónním kreativním prostoru jsou realizovány edukační programy, které zprostředkovávají a představují výstavy i sbírky GHMP a také barokní umění v souvislosti s historií zámku. Jsou zde rozvíjeny mezioborové přesahy a realizují se programy se zaměřením na ekologický a environmentální kontext ve vztahu k umění.

V roce 2024 rozběhneme několik nových projektů – začneme postupně využívat štěpnicí (jabloňový sad) jako východisko projektů uměleckých intervencí, interaktivních zón a sezónních prací, sochařskou intervencí budou nové vázy pro Zámek, které se budou objevovat přímo v jeho interiéru nebo mezi unikátními terakotovými vazami na balustrádách. Ve spolupráci s nakladatelstvím Jakost budou ve víkendových workshopech mladí tvůrci pracovat na knize mapující fantastické zahrady trojského zámku pro *Knihu, která ještě nemá jméno*. Při té příležitosti si vyzkoušejí všechny postupy uměleckého výzkumu. V prosinci se odehraje druhý ročník mimořádně úspěšného festivalu světla *Svatá Lucie*, který budeme, stejně jako loni, realizovat ve spolupráci se Signal Festivalem a Uměním pro město. V prostorách hlavního zámeckého sálu představí stávající i minulé studenti DAMU nová představení pod hlavičkou *Veselé chvíle* – jejich loňské představení *Triomphez* uchvátilo publikum a vynutilo si další přidání představení.

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

Spolupracujeme také s pořadateli dalších událostí, které se v Troji odehrávají – Den pro trojskou kotlinu, Vinobraní, Zabydli džungli... Zámek Troja je jedinečné místo, kde je možné zažít propojení minulého a současného umění, odpočinout si v zahradě s piknikovým košem či se jen tak toulat kolem Vltavy a vnímat zpěv ptáků.

NEJISTÉ SITUACE

Termín: 1. 4. – 31. 10. 2024

Zámek Troja

Kurátorka: Jitka Hlaváčková, spolupráce Ian Mikyska

Projekt vzniká ve spolupráci ansámblu Prague Quiet Music Collective s Galeríí hlavního města Prahy.

Nejisté situace navazují na projekt *Pět nejistých situací* z roku 2022 a *Dvě nejisté situace* z roku 2023 a představují různé přístupy k interakci sluchového a zrakového vnímání. Díla ze sbírek Galerie hlavního města Prahy slouží jako základ pro nové kompozice současných skladatelů, které potom novým způsobem „nasvěčují“ časové vnímání výtvarného díla.

Ve výstavních prostorách Zámku Troja bude představen výběr děl ze sbírek GHMP a na ně reagující nové hudební kompozice ve formě nahrávek skladeb a výběr jejich partitur. Skladby pod uměleckým vedením Iana Mikysky interpretuje soubor Prague Quiet Music Collective. Všechny zazní v rámci celoročního doprovodného programu (setkání s hudebníky, koncerty v hlavním sále Zámku, hudební workshopy a další).

Výstava bude doplněna i o několik výtvarných děl, která vysloveně pracují se zvukem a představují tedy opačný přístup, než je vytvoření hudebního díla dle existujícího díla vizuálního.

PRAŽSKÁ PALLAS A MORAVSKÁ HELLAS 1902: AUGUSTE RODIN V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

Termín: květen–září 2024

Kulturní centrum Veselí nad Moravou

Kolektiv autorů: Hana Dvořáková, Magdalena Juříková, Helena Musilová, Vít Vlnas

Kurátorky: Magdalena Juříková, Helena Musilová

Projekt vznikl ve spolupráci s Etnografickým ústavem Moravského zemského muzea v Brně.

Výstava shrnuje okolnosti cesty francouzského sochaře Augusta Rodina do Prahy a na Moravu s tím, že poukazuje zejména na důvody organizace jeho cesty, očekávání a výsledky. Jedná se o čtvrtou reprízu výstavy, jejíž první uvedení proběhlo v GHMP v Domě fotografie na přelomu let 2022 a 2023.

KARAFIÁTY A SAMET: UMĚNÍ A REVOLUCE V PORTUGALSKU A ČESKOSLOVENSKU 1968–1974–1989

CRAVOS E VELUDO: ARTE E REVOLUÇÃO EM PORTUGAL E NA CHECOSLOVÁQUIA 1968–1974–1989

Termín: 23. 4. – 25. 8. 2024

Museu Nacional de Arte Contemporânea (MNAC), Lisabon, Portugalsko

Autorky výstavního projektu a kurátorky: Adelaide Ginga (MACAM – Museu de Arte Contemporânea Armando Martins), Sandra Baborovská (GHMP)

Překvapivé podobnosti, paralely i paradoxy převratných událostí Portugalska a Československa. Hranice demokratického kontinentu i hranice epochy – karafiátová a sametová revoluce jako první a poslední z „třetí vlny“ světových revolucí a jejich odraz ve výtvarném umění.

Kurátorský projekt *Karafiáty a samet: Umění a revoluce v Portugalsku a Československu 1968–1974–1989* měl svou premiéru v Galerii hlavního města Prahy v 2. patře Městské knihovny 30. dubna 2019. Koronavirová epidemie způsobila zpoždění plánované reprízy výstavy roku 2020 v Lisabonu. Projekt se nakonec uskuteční letos k příležitosti oslav padesátiletého výročí karafiátové revoluce v Museu Nacional de Arte Contemporânea (MNAC). Bude se jednat o první souhrnnou přehlídku československého vizuálního umění v Portugalsku v historicko-politickém dialogu s portugalskými umělci.

Společným východiskem je rok 1968, doba pražského jara v Československu a v Lisabonu jara Marcela Caetana. Tento rok představoval první záchvěv nadějí v konec stávajících nedemokratických režimů. Nadějí, které v Československu zmařila sovětská okupace a v Portugalsku pokračování koloniální války. Roky 1974 a 1989, data pokojných revolucí, poté přinesly oběma státům svobodu. Karafiátová revoluce se odehrála 25. dubna 1974 a sametová revoluce v Československu 17. listopadu 1989.

Výstava uvádí díla československých a portugalských umělců, osobností a legend, jež reagovaly na totalitní režimy a měly zásadní vliv na formování současného umění obou zemí. Patří mezi ně zejména Adriena Šimotová, Eva Kmentová, Olbram Zoubek, Květa a Jitka Válový, Jiří Kovanda, Petr Štembera, Karel Miler, Jan Mlčoch, Milan Knížák, Václav Havel, Jiří Kolář, Július Koller, Ľubomír Ďurček, Mária Bartuszová, Jana Želibská a mnozí další. Do kontextu s nimi jsou zahrnuti jejich portugalští vrstevníci Helena Almeida, Lourdes Castro, Ana Vieira, Ana Hatherly, Fernando Calhau, Manuel Alvess, António Barros, Silvestre Pestana, Alberto Carneiro, Ernesto de Sousa, Álvaro Lapa a José de Guimarães a jiní. Ke slovu se dostává také mladší generace reflektující téma obou totalitních režimů a revoluce: Zbyněk Baladrán, Jan Pfeiffer, Filipe Marques, Carla Filipe nebo česko-portugalská umělkyně Ana de Almeida.

Kromě uměleckých děl prezentuje výstava rozsáhlé rešerše České televize, Rádio e Televisão de Portugal, Knihovny Václava Havla a Fundação Soares. Zároveň poprvé u nás dává nahlédnout do soukromých archivů portugalských studentů. Právě oni jako první zahraniční delegace přijeli podpořit naši demokratizaci. Padesát tisíc růží, které rozdali na Národní třídě, se stalo symbolem solidarity a svobody.

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová,
+420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace:

www.ghmp.cz

www.facebook.com/ghmp.cz

www.instagram.com/ghmp.cz



Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bilkové vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.